

CUMHURBAŞKANI KARARI

Karar Sayısı: 4518

Ekli “Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğü Ana Statüsü”nün yürürlüğe konulmasına, 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 54 üncü maddesi gereğince karar verilmiştir.

29 Eylül 2021

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

TOPRAK MAHSULLERİ OFİSİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ANA STATÜSÜ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Ana Statü, Toprak Mahsulleri Ofisi Anonim Şirketinin hukuki statüsü, amaç ve faaliyet konuları, organları ve teşkilat yapısı, müessese, bağlı ortaklık, işletme ve iştirakleri ile bunlar arasındaki ilişkileri ve ilgili diğer hususları düzenlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Ana Statü, 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 22/1/1990 tarihli ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Ana Statüde geçen;

- a) Bakanlık: Tarım ve Orman Bakanlığını,
- b) Bakliyat: Kuru fasulye, mercimek ve nohut ürünlerini,
- c) Depo: Ürünleri muhafaza etmek üzere kurulan kapalı depolar ile ürün depolamaya elverişli diğer üniteleri,
- ç) Elektronik kayıt kuralları: Elektronik ürün senetlerinin oluşturulmasına, bu senetlere bağlı tüm hak ve yükümlülükler ile işlemlerin ilgili taraflar itibarıyla kayden izlenmesine ilişkin elektronik kayıt kuruluşunun önerisi üzerine Ticaret Bakanlığınca belirlenen usul ve esasları,
- d) Elektronik kayıt kuruluşu: Elektronik ürün senetlerinin sistem üzerinden oluşturulmasını sağlamak, bu senetlere bağlı tüm hak ve yükümlülükler ile işlemleri ilgili taraflar itibarıyla kayden izlemek amacıyla Ticaret Bakanlığından lisans almış anonim şirketi,
- e) Elektronik ürün senedi (ELÜS): Mudiler tarafından lisanslı depoya teslim edilen ürünler için Elektronik Ürün Senedi Yönetmeliği kapsamında lisanslı depo işletmesince elektronik kayıt kurallarına uygun olarak sistem üzerinde oluşturulan elektronik kaydı,
- f) Faaliyet alanına giren ürünler: Bu Ana Statüde yer alan ürünler ile Cumhurbaşkanınca verilecek ek görevler kapsamındaki ürünleri,
- g) Haşhaş: Haşhaş kapsülü ve haşhaş tohumunu,
- ğ) Hububat: Buğday, arpa, çavdar, tritikale, yulaf, mısır ve çeltiği,
- h) Lisanslı depoculuk şirketi: 10/2/2005 tarihli ve 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu ve diğer ilgili mevzuat hükümleri kapsamında Ticaret Bakanlığından alınmış lisans belgesine sahip olan şirketleri,
- ı) Referans yetkili sınıflandırıcı: Görev alanındaki yetkili sınıflandırıcıların kalibrasyon, uygunluk kontrol ve denetimini yürüten, ürün analiz yöntemlerinin geliştirilmesi ve standardizasyonunun sağlanması için ulusal ve uluslararası bilimsel kuruluşlar ile çalışma yapan, eğitim veren, şahit numuneler ile itiraz ve anlaşmazlıklarda istem üzerine veya ilgili bakanlıkça görevlendirildiğinde tarım ürünlerini analiz eden ve görüş veren, analiz metotları konusunda TS EN ISO/IEC 17025 Deney ve Kalibrasyon Laboratuvarlarının Yetkinliği İçin Genel Gereklilikler standardına göre Türk Akreditasyon Kurumunca (TÜRKAK) akredite edilmiş bulunan kamu veya özel laboratuvarları işleten ve ilgili Bakanlıktan lisans alan gerçek veya kamu ve özel tüzel kişileri,
- i) TMO: Toprak Mahsulleri Ofisi Anonim Şirketini,

j) Uyuşturucu madde: Tıbbi ve bilimsel amaçlı üretilen narkotik ve psikotrop maddeleri,

k) Ürün: TMO'nun faaliyet alanına giren ve Cumhurbaşkanınca verilen görevlere ait işlenmiş veya işlenmemiş tarımsal ürünleri,

l) Yetkili sınıflandırıcı: Yetkili Sınıflandırıcıların Lisans Alma, Faaliyet ve Denetimi Hakkında Yönetmelik kapsamında lisans almış olan ve tarım ürünlerini analiz eden, ürünün nitelik ve özelliklerini belirleyen, standartlara uygun olarak sınıflandıran ve bu durumu belgelendiren laboratuvarları işleten gerçek veya tüzel kişileri, ifade eder.

(2) Bu Ana Statüde yer almayan tanımlar için 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede yer alan tanımlar esas alınır.

İKİNCİ BÖLÜM

TMO'nun Yapısı, Amacı ve Faaliyet Konuları

TMO'nun yapısı

MADDE 4- (1) TMO; tüzel kişiliğe sahip, faaliyetlerinde özerk ve sorumluluğu sermayesiyle sınırlı iktisadi devlet teşekkülüdür.

(2) TMO, 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve bu Ana Statü hükümleri saklı kalmak üzere özel hukuk hükümlerine tabidir.

(3) TMO'nun merkezi Ankara'dadır.

(4) TMO'nun sermayesi 2 milyar 550 milyon Türk Lirası olup tamamı Devlete aittir.

(5) TMO, Tarım ve Orman Bakanlığının ilgili kuruluşudur.

(6) TMO, Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Sayıştay denetimine tabidir.

TMO'nun amaç ve faaliyet konuları

MADDE 5- (1) Yurtta hububat ve bakliyat fiyatlarının üreticiler yönünden normalin altına düşmesini ve tüketici aleyhine anormal derecede yükselmesini önlemek, bu ürünlerin piyasasını düzenleyici tedbirler almak, gerektiğinde Cumhurbaşkanı tarafından hububat ve bakliyat dışındaki diğer tarım ürünleri ile ilgili verilecek görevleri yürütmek, afyon ve uyuşturucu maddelere konulan devlet tekeline işletmek amacıyla kurulan TMO'nun faaliyet konuları aşağıdaki şekildedir:

a) Faaliyet alanına giren ürünlerin, her yıl cins, çeşit ve üretim yerlerine göre TMO tarafından tespit edilecek fiyatlarla alım ve satışı yapmak, stok bulundurmak suretiyle ürün piyasalarında istikrar sağlamak.

b) Gerekli görülen hallerde, faaliyet alanına giren ürünleri ve mamullerini dış piyasalardan satın almak.

c) Stoklarındaki ürünlerin ve bunların mamullerinin dış piyasalarda sürümünü sağlamak için her türlü iş ve işlemi yapmak, gerekirse bunları yurt dışına satmak.

ç) Ürünleri çeşit ve kalitesine göre sınıflandırmak, ilgili mevzuat kapsamında gerektiğinde fiyat farkı ile satın almak.

d) Faaliyet alanına giren ürünlerin muhafaza, taşıma, yükleme, boşaltma, kurutma, temizleme, ilaçlama, ayırma, imalat, kalibrasyon, paketlenme iş ve işlemlerini yapmak, yaptırmak, bu ürünler üzerine gerektiğinde varant işlemleri yapabilmek üzere inşa edilmiş veya inşa ve iktisap edilecek olan silo, her nevi yatay depo ve diğer depolama ünitelerini işletmek.

e) İlgili mevzuat kapsamında belirlenen yerlerde haşhaş ekimi yapacak olanlara her yıl için ayrı olmak üzere izin belgesi vermek, haşhaş ekimini ve üretimini kontrol etmek, TMO tarafından tespit edilecek fiyattan satın almak, haşhaş ve tıbbi bitkilerden elde edilen alkaloidlerden uyuşturucu madde ve türevlerini imal etmek, yurt içi ve yurt dışı satış ve

pazarlamasını yapmak, dış piyasalardan satın almak, morfin ve diğer alkaloidler yönünden ıslah çalışmaları yapmak, ıslah materyali temin etmek ve faaliyetleriyle ilgili yurt içi ve yurt dışında işbirliğinde bulunmak, araştırma izni verilen diğer kuruluşların yürüttüğü çalışmalara katılmak.

f) Görev alanındaki ürünlerin piyasasını düzenlemek için, ürünlerin kapalı depolarda muhafazasını sağlamak amacıyla diğer kişi ve kuruluşlar tarafından inşa edilmiş ve/veya inşa edilecek depoları uzun sürelerle kiralamak, bu amaçla yapılacak depolara kiralama garantisi vermek.

g) Lisanslı depo şirketlerine ortak olmak, lisanslı depo işletmesince, elektronik kayıt kurallarına uygun olarak oluşturulan elektronik ürün senetlerini satın almak, satmak, lisanslı depoculukla ilgili diğer iş ve işlemleri yapmak.

ğ) Referans yetkili sınıflandırıcı olarak, yetkili sınıflandırıcı laboratuvarların kalibrasyon, uygunluk kontrol ve denetimlerini yürütmek, eğitim vermek, itiraz ve anlaşmazlıklarda istem üzerine tarım ürünlerini analiz etmek ve görüş vermek.

h) Dünya hububat ve bakliyat üretim ve piyasa hareketlerini izlemek, değerlendirmek, faaliyet konuları ile ilgili her türlü yayınları yapmak.

ı) Faaliyet konuları ile ilgili olmak üzere yurt içinde ve yurt dışında her türlü teşkilat, şirket, kooperatif, depo, laboratuvar, tesis ve fabrikalar kurmak veya bu amaçla kurulan şirket veya ortaklıklara katılmak, her türlü taşınır ve taşınmaz varlığı satın almak, işletmek, satmak, kiraya vermek veya kiralamak, bunlarla ilgili taahhüt ve müşavirlik hizmeti almak veya yapmak, varlıkların atıl kapasitelerini değerlendirmek.

i) Kurulan tesislerin bakım ve onarımı için gerekli olan yedek parça, araç ve makineleri bulundurmak, gerekirse bu amaçla atölyeler kurmak ve imalat yapmak veya bunlar için gerekli makine ve donatımın yurt içinden veya yurt dışından alımını yapmak.

j) İstihdamı geliştirme çalışmaları kapsamında düzenlenen beceri kazandırma programlarının uygulanmasını sağlamak.

k) Kurulmuş ve kurulacak küçük ve orta büyüklükteki özel kuruluşlara idari ve teknik alanlarda rehberlik yapmak.

l) Faaliyet konuları ile ilgili her türlü iş ve işlemi yapmak veya yaptırmak.

(2) TMO, birinci fıkrada yer alan amaç ve faaliyetlerini doğrudan kendisi veya bağlı ortaklık, iştirak ve diğer birimleri eliyle yerine getirir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TMO'nun Organları ve Teşkilat Yapısı

TMO'nun organları

MADDE 6- (1) TMO'nun organları; Yönetim Kurulu ve Genel Müdürlüktür.

(2) Yönetim Kurulu, TMO'nun en yüksek seviyede yetkili ve sorumlu karar organıdır.

Yönetim Kurulu

MADDE 7- (1) Yönetim Kurulu, bir başkan ve beş üye olmak üzere altı kişiden oluşur.

(2) Yönetim Kurulunun teşkili, görev ve yetkileri ile Yönetim Kurulu üyelerinin atanmaları, nitelik ve şartları, görev süreleri, görevden alınmaları hakkında 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve diğer ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

(3) Yönetim Kurulu, TMO'nun amaç ve faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi ve yönetimi ile ilgili gerekli her türlü kararı alır.

(4) Genel Müdür, Yönetim Kurulunun da başkanıdır. Genel Müdürün bulunmadığı hallerde, Genel Müdürlük Yönetim Kurulu üyeleri arasından görevlendireceği Genel Müdür vekili Yönetim Kuruluna başkanlık yapar.

(5) Kamu görevi sıfatı uhdesinde kalmak üzere, Yönetim Kurulu üyeliğine atananlar, başka bir teşebbüs ve bağlı ortaklıkta yönetim ve denetim kurulu üyesi olarak görev alamaz. 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 15 inci maddesi hükmü saklıdır.

(6) Yönetim Kurulu, sınırlarını açıkça belirlemek kaydıyla yetkilerinden bir kısmını Genel Müdüre devredebilir. Ancak yetki devri, Yönetim Kurulunun sorumluluğunu kaldırmaz.

(7) Yönetim Kurulu üyelerinin görev süresi üç yıl olup, görev süresi sona erenler tekrar atanabilir. Yönetim Kurulu üyeleri atandıkları usule göre görevlerinden alınabilir. Süre dolmadan üyeliğin boşalması veya üyelik için aranan niteliklerin ve şartların kaybedilmesi halinde, kalan süreyi tamamlamak üzere atama yapılır.

Yönetim Kurulunun toplanması ve çalışma usulü

MADDE 8- (1) Yönetim Kurulu, Genel Müdür tarafından toplantıya çağrılır. Toplantı günü ile saatinde de gösteren gündem Yönetim Kurulu Başkanı tarafından tespit edilerek en az yirmi dört saat önce üyelere dağıtılır. Yönetim Kurulu kararıyla gündemde değişiklik yapılabilir.

(2) Yönetim Kurulu üyeleri, Kurul kararı alınmasına gerek görülen konuların görüşülmesi ve karara bağlanmasıyla ilgili olarak önerge verebilir. Yönetim Kurulunca uygun görülmesi halinde bu önerge en geç ilk Yönetim Kurulu toplantısının gündemine alınır.

(3) Yönetim Kurulu, TMO'nun işleri gerektirdikçe ve her halde ayda en az iki defa toplanır. Toplantı yapılması Başkanın isteği veya en az iki üyenin ortaklaşa yazılı önerge vermesiyle gerçekleşir.

(4) Toplantı yeri, TMO Genel Müdürlüğü merkezidir. Yönetim Kurulu önceden karar almak şartıyla başka bir yerde de toplanabilir.

(5) Yönetim Kurulu üye tam sayısının salt çoğunluğu olan en az dört üye ile toplanır ve kararlarını üye tam sayısının salt çoğunluğu ile alır. Oylarda eşitlik olursa Başkanın bulunduğu taraf salt çoğunluğu sağlamış sayılır.

(6) Yönetim Kurulu üyeliklerinin ölüm, istifa, görevden alma, üyelik süresi bitimi gibi nedenlerle boşalması, üyelerin sıhhi izin veya görevlendirmelerinin bir ay aşması sebebiyle Kurulun toplantı üye yeter sayısına ulaşamadığı durumlarda gündemdeki konular Genel Müdür tarafından sonuçlandırılarak takip eden ilk toplantıda Yönetim Kuruluna bilgi verilir.

(7) Yönetim Kurulunda oylar kabul ve ret şeklinde kullanılır. Çekimsiz oy kullanılmaz. Ret oyu kullanan üye, kararın altına ret gerekçesini yazarak imzalar.

(8) Toplantıya katılmayan üyeler yazılı olarak veya vekil tayin etmek suretiyle oy kullanamaz.

(9) Yönetim Kurulu Başkan ve üyelerinin bütün toplantılara katılmaları asıldır. Yönetim Kurulu üyelerinden mazereti olanların toplantıdan önce mazeretlerini Yönetim Kurulu Başkanlığına bildirmeleri gerekir. Arka arkaya dört toplantıya veya bir yıl içinde toplam on toplantıya mazeretsiz olarak katılmayan üyeler istifa etmiş sayılır. Bu şekilde istifa etmiş sayılanların yerine ilgili mevzuat hükümlerine göre atama yapılır.

(10) Yönetim Kurulu kararları, Genel Müdürlüğün bulunduğu yer noterliğince onaylı karar defterine tarih ve sıra numarası verilerek yazılır. Karar defterinin her sayfası toplantıya katılan Yönetim Kurulu Başkanı ve üyeler tarafından imzalanır.

(11) Kararların en geç bir ay içinde karar defterine yazılıp imza işleminin tamamlanması gereklidir.

(12) Yönetim Kurulu, olağanüstü hallerde, bu maddede yer alan toplantı ve gündem şartlarına bakılmaksızın Genel Müdürün daveti üzerine toplanabilir.

(13) Yönetim Kurulu toplantıları, 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ve diğer ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak elektronik ortamda da yapılabilir.